

**AZ UNITÁRIUS EGYHÁZ ZSINATI FŐTANÁCSA
AUGUSZTUS 12-ÉN,
DÁVID FERENC HALÁLA 400 ÉVES ÉVFORDULÓJÁN
TARTOTT GYŰLÉSÉNEK ÜNNEPI NYILATKOZATA**

Az Unitárius Egyház Zsinati Főtanácsa, Isten iránti mély hálával és a múlt nagyjainak, az előttünk járó útmutatóknak kijáró igaz tisztelettel emlékezik meg Dávid Ferencről, halálának 400. évfordulója alkalmából. A kegyeletes emlékezésben felidézzük a 16. század bátor, hitvalló radikális reformátorát, a tiszta jézusi kereszténység helyreállításának önfeláldozó munkását, a lelkiismereti szabadság és vallásos türelem prófétáját, az erdélyi Unitárius Egyház megalapítóját.

Dávid Ferenc Jézus szolgájának vallotta magát, aki a 16. század vallási és társadalmi forrongásában, a hitviták tüzeiben mindvégig megmaradt Isten és ember szolgálatában, Istenországa munkásának. Ezért a meggyőződésért, az evangélium igazságának kereséséért 1579. november 15-én mártírhalált kellett elszenvednie Déva vár börtönében. Halála azonban nem bukást, hanem életet jelentett. A Jézus tanításai alapján megalakult Unitárius Egyház életképesnek bizonyult; bár az üldözések, szenvedések és veszteségek hosszú során kellett keresztülmennie, mégis fennmaradt és odaadással végzi az evangélium szerint szolgálatát.

Az emlékezés ünnepi hangulatában tekintetünket a ma és holnap felé irányítjuk. Megelégedéssel állapítjuk meg, hogy országunkban a lelkiismeret- és vallásszabadság alkotmányosan biztosított valósággá vált. A vallásfelekezetek közötti türelmetlenség a múlté lett. Az ország minden állampolgára, az egyházak hívei szabadon gyakorolhatják vallásos életüket.

Szilárd meggyőződésünk, hogy a történelem mindig üzen valami éppen most fontosat napjainknak. Mi is magunkénak valljuk a tegnaptól azt, ami a jelen felé is mutat. Dávid Ferenc szellemi örökségének és hitvalló őseinknek szellemében az eddiginél is fokozottabb mértékben kívánjuk Istent és embertársainkat szolgálni, a népek és nemzetek egyetértéséért küzdeni, a békesség és szeretet, az egymás iránti türelem, jóakarát és megértés, az Istenországa megvalósításáért dolgozni. Ez a mi hivatásunk, ezt valljuk és vállaljuk azzal a meggyőződéssel, hogy „semmi hatalom nem fogja az igazságot feltartóztatni“.

Ezzel a fogadalommal emlékezünk Dávid Ferencre, halálának 400. évfordulóján. Erre kérjük a mi egy Istenünk áldását és segítségét.

Dr. Kovács Lajos
püspök

Dr. Barabássy László
főgondnok

Dr. Erdő János
főjegyző

Dr. ERDŐ JÁNOS

A SIKLÓSI NEMZETKÖZI KOLLOKVIUM

Dávid Ferenc halálának 400. évfordulója alkalmából a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtörténeti Intézetének Reneszánsz Kutató Csoportja, külföldi tudósok közreműködésével, május 15—19. napjain nemzetközi kollokviumot rendezett. Az *Antitrinitarianism in the second half of the 16th century* (Antitrinitárizmus a XVI. század második felében) címmel tartott konferencia otthona a Baranya megyei Siklós szépen helyreállított történelmi vára volt. A tudományos összejövetel helyének megválasztása emlékeztető kívánt lenni a XVI. század második felére, amikor a dávidferenci reformáció Dunántúl, különösen Baranya megyében, erőteljesen terjedt és a Pécs—Siklós—Nagyharsány térségben hosszú időn át jelentős szerepet töltött be a haladásért, a radikális reformáció eszméinek érvényesüléséért folytatott küzdelemben.

A kollokviumon tíz országból: Magyarország, Románia, Csehszlovákia, Lengyelország, Német Demokratikus Köztársaság, Hollandia, Német Szövetségi Köztársaság, Olaszország, Franciaország és az Amerikai Egyesült Államok — mintegy százötven meghívott tudós és kutató, valamint számos hazai és külföldi érdeklődő vett részt. Egyházunk dr. Kovács Lajos püspök, a magyarországi Unitárius Egyház dr. Ferencz József püspök és Bartók Béla főgondnok személyében képviseltette magát.

A konferencia ünnepélyes megnyitása május 15-én történt. Klaničay Tibor akadémikus, a szervező bizottság elnöke, széles kitekintésű megnyitó beszédében méltatta Dávid Ferencet, Erdély radikális reformátorát, akit a történelem úgy ismer, mint a szellemi előretörés, a vallási felvilágosodás, a tolerancia és a lelkiismereti szabadság fáradhatatlan munkását és mártírját. Az ő érdeme, hogy az unitárizmus gyökeret vert és fennmaradt Erdélyben s onnan elterjedt Magyarországon is. A megnyitó ünnepély estéjén a magyarországi Unitárius Egyház fogadást rendezett, melynek keretében dr. Ferencz József püspök köszöntötte a kollokvium külföldi és hazai résztvevőit.

A kollokvium témaköréből öt nap alatt 22 előadás hangzott el angol, német, olasz és francia nyelven, szimultán fordítással. Az előadások sorrendje:

Május 15.: *Pirnat Antal* (Reneszánsz Kutató Csoport Központja, Bp.): *Dávid e Blandrata: martirio e politica* (Dávid és Blandrata: mártírság és politika).